

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravištvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 8. februarja 1930.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 17.

Težave pri izterjavanju davkov za leto 1929.

Neposredni davki so se lansko leto prvič odmerili po novem zakonu. Iz tehničnih razlogov so se po novem zakonu odmerjeni davki predpisali skoro brez izjeme še le v zadnjem četrtletju leta 1929. Dokler niso bili davki po novem zakonu odmerjeni, so jih davčne uprave pobirale po izmeri za leto 1928. Pa še to se ni redno vršilo, ker so bile davčne uprave s pripravljalnimi deli za odmero neposrednih davkov po novem zakonu toliko zaposlene, da prisilnemu izterjavanju davčnih zaostankov niso mogle posvečati povsod zadostne pozornosti. Tako je došlo od tega, da so posamezniki plačali tekem l. 1929. razmeroma nizko pridobnino po starem zakonu in da so morali po prejemu plačilnega naloga za leto 1929. plačati na davkih zneske, katere bi mogli v obrokih sicer brez posebnih težav pogrešiti, ni jim pa mogoče vsega predpisanega zneska na enkrat poravnati.

V zadnjem času dobivamo od

raznih strani pritožbe, kako ogromne težave dela plačilo davka za l. 1929. posameznim strokam. Porazdelitev terjanege davka na obroke bi jim položaj bistveno olajšala. Je pa težava zopet s tem, da odloča o prošnjah za plačilo zaostalih davkov za pretekla davčna leta izključno ministrstvo za finance, ker se take prošnje iz tehničnih razlogov ne rešujejo tako ekspeditivno, kakor bi to zahtevali roki eksekucijskega postopanja, ki se z vložitvijo prošnje za odlog plačila ne prekine.

Da se reševanje prošenj za odlog plačila ali za ugodnostno odplačevanje davčnih zaostankov pospeši, je Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani po naših informacijah stavila ministrstvu za finance predlog, naj pooblasti finančno ministrstvo direktorje v Ljubljani, da rešuje take prošnje v lastnem delokrogu, vsaj za prehodni čas, dokler se ne ublaže posledice lanske pozne odmere neposrednih davkov.

upravičena, če se v naprej ve, da so redki oni, ki bi mogli v polnem obsegu izpolniti pogoj za prostost obresti poslovnih terjatev od rentnine. Vsekakor znači v teh primerih odmera rentnine dvojno davčno obremenitev navedenih obresti, ker so brez dvoma obsežene tudi v možnem dohodku obrata, katerega oceni davčni odbor.

Po zakonu je ne glede na to, da so obresti poslovnih terjatev pravzaprav obremenjene že s pridobnino, dolžan te obresti, kdor jih je prejel v letu 1929, prijaviti za rentnino, če ni priložil svoji prijavi v gornjem smislu specificeiranih računov ali če prijave sploh ni priložil.

Sicer se obresti od poslovnih terjatev pobirajo le redko in v izjemnih primerih, vendar pa smo na željo, izraženo od raznih strani, naj pojasnimo, kako je s takimi obrestmi, smatrali za potrebno, da interese opozorimo na navedena zakonita določila.

SOBOSLIKARSKE IN ČRKOSLIKARSKE MOJSTRE IN POMOČNIKE

ponovno opozarjamo na tečaj za sobne slikarje in slikarje napisov, ki ga priredi Zavod P. O. Zbornice za TOI v Ljubljani celodnevno od 17. februarja do 15. marca t. l. v Jakopičevem paviljonu v Ljubljani. Prostim je še nekaj mest, tako da se morejo vpoštevati še nekatere naknadne prijave. Tečaj, v katerem bode poučeval gosp. profesor Šantel in dva mojstra-strokovnjaka, nudi slikarskim in črkoslikarskim mojstrom in pomočnikom jako redko priliko, da se izpopolnijo v svoji stroki. Zato bi bilo umestno, da se ga udeleže čim številnejše, to tem bolj, ker je prireditelj zvezana z velikimi stroški in težkimi ter se v doglednem času ne bo več ponovila. Prijavnina za mojstre znaša 100 Din, za pomočnike 50 Din.

BILANCA NARODNE BANKE JUGOSLAVIJE

Ob osnovni glavnici 50 milijonov zlatih dinarjev (vplačanih 30 milijonov) in ob bilančni vsoti ca. 15.200 mil. dinarjev izkazuje naša Narodna banka 28-2 mil. dinarjev čistega dobička. Vrhutega bodo izplačali 4.500.000 Din na tantie-mah. Na koncu leta 1929 je bilo za 5810 milijonov dinarjev bankovcev v obtoku. Na občnem zboru se bodo posvetovali o razdelitvi čistega dobička in bodo določili višino dividende.

LESNA TRGOVINA NA LJUBLJANSKI BORZI

Leta 1924 je bilo na Ljubljanski borzi trgovanih 420 vagonov lesa v vrednosti 3-9 milijona Din, leta 1925 1912 in 9-4, leta 1926 3502 in 16-9, leta 1927 2144 in 12-7, leta 1928 2475 in 20-8, leta 1929 2797 in 15-9. Glede vagonov je na prvem mestu leto 1926, glede vrednosti pa leto 1928.

SLABA VINSKA KUPČIJA V DALMACIJI

V preteklem mesecu je bila vinska kupčija v Dalmaciji zelo slaba. V inozemstvo, v prvi vrsti v Češkoslovaško, so prodali vsega skupaj samo 1000 hl vina. V sled majhne prodaje so cene padle in notirajo v Šibeniku 3-5 do 4 dinarje, v Srednji Dalmaciji 18-22 Din po alkoholni stopnji, viška vina 25 do 27 Din po alkoholni stopnji. Veliko so napravili žganja, a se je tudi slabo prodajalo, in so se cene gibale samo med 15 in 18 Din.

Bolniško, nezgodno in starostno zavarovanje obrtnika.

Kako nameravajo obrtniki urediti bolniško, nezgodno in starostno preskrbo. — Načrt, ki bi ga mogle sprejeti tudi trgovske organizacije.

Na občnem zboru Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani je član zveznega odbora g. Igljč glede socialnega zavarovanja obrtnikov, podal naslednji zanimiv referat:

Vprašanje obveznega zavarovanja obrtnikov stoji danes v prvi vrsti vseh obrtniških problemov in postaja zlasti po vojni vedno bolj aktualno. Iz vseh obrtniških organizacij in od posameznikov se čuje glasne zahteve po oskrbi obrtnikov, ki so v primeru s svojimi pomočniki pogosto na slabšem, ako jih zadene nesreča. bolezen ali pa postanejo dela nezmožni vsled starosti in onemoglosti. Dočim sta danes delavec in njegova družina za slučaj bolezni in nesreče preskrbljena, je samostojni obrtnik v takih primerih brez vsake pomoči in ogroža zlasti dolgotrajna bolezen ali nesreča eksistenco obrtnika in cele njegove družine. Primeri številnih obrtniških družin, ki so vsled delanezmožnosti ali smrti očeta brez vsake pomoči in odvisne od milosti občin ali drugih faktorjev, zahtevajo imperativno, da vzamejo stanovska zastopstva obrtnikov vprašanje socialne preskrbe obrtnikov v najresnejši pretres in da iščejo pota za nujno odpomoč. Ni dvoma, da bo našla ta soglasna in utemeljena zahteva celokupnega obrtniškega polno razumevanje tudi pri kraljevi vladi, saj se s problemom zaščite in zavarovanja srednjih stanov, obrtnikov in trgovcev pečajo danes vlade skoro vseh kulturnih držav.

Zakon o zavarovanju delavcev z dne 14. maja 1922 je uvedel obveznost bolniškega in nezgodnega zavarovanja ter zavarovanja za onemoglost, starost in smrt. Dočim se izvaja bolniško in nezgodno zavarovanje z uveljavljenjem zakona obvezno po vsej državi, se je uvedba zavarovanja za onemoglost, starost in smrt s finančnim zakonom do nadaljnjega odložila. Ni dvoma, da se bo z revizijo zakona o delavskem zavarovanju, ki se ravnokar pripravlja, ugodilo zahtevi delavcev in uvedlo poleg splošne obveznosti bolniškega in nezgodnega zavarovanja delavcev tudi obvezno zavarovanje za onemoglost, starost in smrt. Vendar velja ta splošna obveznost samo za osebe, ki so v kakršnem koli delovnem razmerju, to je za delojemalce, dočim so delodajalci v tem oziru brez vsake zaščite. V § 5 zakona je sicer predvideno tudi prostovoljno zavarovanje drugih oseb, vendar nimajo ta določila skoro nobene praktične veljave. Število prostovoljnih zavarovancev pri okrožnih uradih je zelo neznačajno, kar je tudi po sebi umevno, saj je zavarovanje po tem zakonu namenjeno osebam, ki so v meznem razmerju napram delodajalcem, pa so vsa določila zakona prikrojena osebnim zahtevam in potrebam teh oseb. Prav iz teh razlogov se določila tega zakona ne dajo uporabiti za zavarovanje obrtnikov. Pogoj, ki jih stavi ta zakon za prostovoljno zavarovanje, niso za obrtnike ugodni. Upoštevat je, da je riziko pri zavarovanju obrtnikov mnogo manjši, pa bi bili zato tudi pogoji za zavarovanje obrtnikov mnogo cenejši kot so pri splošnem delavskem zavarovanju. Zakon o zavarovanju delavcev ne more torej nuditi obrtniku za primer bolezni, nesreče in onemoglosti nobene uspešne

Pobiranje državne trošarine v mestu Ljubljana.

V Ljubljani pobira že skoro 45 let državno trošarino mestna občina Ljubljanska proti razmeroma nizki odškodnini. Odškodnina komaj krije en del dejanskih izdatkov, katere ima občina s pobiranjem državne trošarine. Proti koncu l. 1929. je finančna uprava napovedala, da prevzame z začetkom l. 1930. pobiranje v lastno režijo. V splošnem gospodarski krogi niso interesirani na tem, kdo pobira trošarino, kajti plačati jo morajo po tarifi enemu kot drugemu. Pač pa so nekateri uvidevnejši gospodarji spoznali, da je v njihovem interesu, da je pobiranje mestne in državne trošarine združeno v eni roki, da je ugodnejše, če samo en organ vodi kontrolo, kakor pa da bi pobiral drž. in bivšo oblastno trošarino en organ, mestno trošarino pa drug organ. Prizadevali so se radi enostavnejšega pobiranja, predvsem pa radi tega, da se ubranijo dvojne kontrole, za to, da bi vse trošarine še nadalje pobirala mestna občina. Finančna uprava je pristala na to, da pobira v Ljubljani še nadalje mestna občina državno in oblastno trošarino, toda brez odškodnine. Mestna občina, ki je že s maksimiranjem občinskih trošarin utrpela

znatno škodo, je bila voljna tudi brezplačno pobirati za državo trošarino, vendar pa le pod pogojem, da interesenti, kolikor že ne plačujejo stalne kontrole, pristanejo na plačilo malenkostne manipulacijske pristojbine za kontrolo, potrebno za pobiranje mestne trošarine. Ta pristojbina bi znašala, na primer pri vinu približno tri pare od litra. O tem vprašanju so se vršile pred kratkim v prizadetih organizacijah posvetovanja, na katerih so interesenti sklenili, da na plačilo navedene manipulacijske pristojbine brezpogojno ne morejo pristati. Z ozirom na ta votum bo mestna občina prihodnje dni razpravljala, ali prevzame brezplačno pobiranje državne trošarine ali ne. Po naših informacijah se odločujoči faktorji nagibajo nato, da se odrežejo pobiranju državne trošarine. V tem primeru bodo začeli državni organi pobirati državno in bivšo oblastno trošarino izza dne 1. aprila 1930. — Kakor so pokazala posvetovanja, računijo interesenti s to možnostjo in prepuščajo bodočnosti, da pokaže, ali in v koliko njihov votum vstreza njihovim interesom.

Ali in v koliko so obresti poslovnih terjatev zavezane rentnini?

Po zakonu o neposrednih davkih so zavezani rentnini dohodki iz imovinskih predmetov in pravic, ki niso zavezani nobenemu drugemu neposrednemu davku. Zakon uveljavlja načelo, da se mora za vsak dohodek plačati neposredni davek po eni izmed davčnih oblik zakona o neposrednih davkih, med katere spada tudi rentnina. Po tem načelu bi tudi obresti poslovnih terjatev ne bile zavezane rentnini, ker so del dohodka, za katerega se plačuje pridobnina. Zakon to načelo tudi uveljavlja, toda napravila važno izjemo. Po noveli zakona z dne 28. marea 1929. so dohodki od terjatev davčnih zavezancev, ki plačujejo pridobnino, oproščeni rentnine samo pod pogojem, če prilože prijavi verodostojne in pravilne račune na podlagi enostavnega ali dvostavnega knjigovodstva, da se

more tako dokazati, da so dotične obresti res del dohodka, ki je zavezan pridobnini. Pogoj je torej, da se že v prijavi za pridobnino prilože tako specificirani računi, da se more davčno oblastvo že iz predloženih računov prepričati, da so prejete obresti del poslovnega dobička, ki je zavezan pridobnini.

Zbog tega pogoja je oprostitev obresti poslovnih terjatev od rentnine pravzaprav pri nas brez pravega pomena, ker večina davkoplačevalcev nima tako urejenega knjigovodstva, da bi mogla predlagati račun bilance in račun izgube in dobička, temveč vodi svoje poslovne knjige na več ali manj primitiven način, tako, kakor zahtevajo v vsakem konkretnem primeru potrebe obrata.

Vprašanje pa je, ali je spričo tega položaja tako dalekosežna izjema

zaščite. Odpomoči za rešitev tega odlično važnega problema je zato iskati drugod. Potreba po uvedbi obveznega zavarovanja obrtnikov je nujna in ne dopušča nobenega odloga.

Znano je, da so se začeli v Nemčiji, čim je bilo vsaj v glavnem rešeno vprašanje splošnega zavarovanja delavcev, baviti z vprašanjem uvedbe zavarovanja samostojnih. Enako gibanje se je pojavilo tudi v drugih kulturnih državah. Nekatere države so še pri pričetkih osnovanja takih uredb, nekatere se bližajo in nekatere so že dosegle cilj, ene po tej, druge po oni poti, kakor pač zahtevajo posebne prilike in razmere v dotični državi. Povsod pa najdemo močna stremjenja, da bodi poleg delavskih slojev vsaj v isti meri deležen socialne preskrbe tudi mali samostojni človek. Kot lep primer moramo v tem oziru navesti Češkoslovaško, ki je prva uvedla splošno obligatorno zavarovanje vseh samostojnih oseb. V Nemčiji, kjer je obrtništvo že leta 1902 na svojem III. vsedržavnem obrtniškem shodu v Krelu zahtevalo uvedbo splošnega zavarovanja obrtnikov, je danes pri raznih zasebnih bolniško-zavarovalnih družbah, zavarovano nad 4 milijone samostojnih obrtnikov. S tem smo navedli obenem dva primera z neenakim sistemom zavarovanja in sicer **obligatorno** zavarovanje potom državnih institucij v Češkoslovaški in **prostovoljno** zavarovanje potom zasebnih družb v Nemčiji. Vsak sistem ima za se svoje svetle, pa tudi senčne strani. Po izkušnjah, ki jih imamo pri nas z osnovanjem zavarovalnih družb, obstoječih iz prostovoljnih članov, ni danes za našega malega obrtnika prav nobenega dvoma več, da je iskati pomoči samo v uvedbi splošnega **obligatornega** zavarovanja vseh obrtnikov. Le z uvedbo splošne zavarovalne obveznosti za vse obrtnike bi bilo dano jamstvo, da se zavaruje obstoj malemu človeku vsaj v najhujših primerih bolezni, nesreč in onemoglosti. Uvedba obligatornega zavarovanja nam edino more nuditi vse one blagodejne uplive zavarovanja, ki jih uživa že dolga leta naše delavstvo. Smatramo tudi, da ne bi bila taka uvedba združena s prevelikimi stroški in tudi ne zvezana s posebnimi riziki.

Izvajanje obligatornega zavarovanja obrtnikov, in sicer zavarovanje za bolezni, nezgode, onemoglost, starost in smrt, naj se osloni na obstoječe obrtniške organizacije, ki imajo svoja tajništva in ki vodijo že sedaj točno evidenco o vsih svojih članih. Pričakovati je, da se uvede z novim obrtnim zakonom obveznost članstva zadrug pri Zvezi obrtnih zadrug. Zveza obrtnih zadrug naj bi postala nosilec zavarovanja, katerega naj izvršuje potom zadrug. Smatramo, da bi nudilo okoližje Zveze zadostno bazo, na kateri bi se moglo uspešno razvijati obrtniško zavarovanje. Pri Zvezi naj bi se osnovala osrednja zavarovalnica. Taka osrednja zavarovalnica je nujno potrebno za izjednačenje rizikov in v svrhu pozavarovanja. Računati je pri tem, da združuje okoližje Zveze kraje z različnimi riziki in da je treba slabe rizike, povzročene vsled nalezljivih bolezni enega kraja, izjednačiti z dobrim rizikom drugega kraja. Brez centrale, ki bi izjednačevala rizike, bi mogla tudi najlažja epidemija popolno propasti majhne krajevne blagajne.

Tudi za izvedbo nezgodnega in starostnega zavarovanja nudi okoližje Zveze popolnoma zadostno bazo. Dokaz za to so nam številni primeri zasebnih nezgodnih zavarovalnic z razmeroma mnogo manjšim številom zavarovancev, kot jih bodo imele obligatorne obrtniške zavarovalnice, ki poslujejo uspešno in z velikimi poslovnimi dobički. Smatramo, da iz zavarovalno-tehničnih ozirov ne bi moglo biti proti osnovanju takega obrtniškega zavarovanja nikakih pomislekov, niti težav. Tudi bi bili upravni stroški, če bi se izvajanje zavarovanja oslonilo na že obstoječe obrtniške zadrug, minimalni, ker je ves upravni aparat že skoro na mestu in bi bila potrebna le nastavitve strokovno izvežbanega voditelja s prav neznatnim uradniškim aparatom. Zavarovanje bi upravljala odbor. Obrtniške zadrug z gotovim, v pravilniku točno določenim, številom zavarovancev, bi poslale svojega zastopnika, odnosno bi poslale za gotovo število zavarovancev po enega zastopnika, v širši

odbor osrednje obrtniške zavarovalnice. Širši odbor bi izvolil izmed sebe predsednika in dva podpredsednika, kakor tudi eksekutivo, ki bi opravljala vse tekoče posle. V odbor naj bi imenovala gotovo število članov tudi banska uprava in Zbornica za TOI.

Prepričani smo, da bi se dalo po gornjih momentih izvajati obligatorno zavarovanje obrtnikov zelo ceno in uspešno. Zato mislimo, da ne bo proti takemu načrtu resnih pomislekov tudi pri kraljevi vladi, ki naj bi predvidela v bodočem novem obrtnem redu za uvedbo tega zavarovanja potrebno zakonito podlago.

Na podlagi gornjih izvajanj poročevalca je občni zbor sprejel soglasno naslednjo resolucijo:

Obrtništvo, zbrano na rednem občnem zboru Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani z dne 25. januarja 1930, upoštevajoč nujno potrebo uvedbe obligatornega zavarovanja obrtnikov za slučaj bolezni, nesreče, onemoglosti, starosti in smrti prosi g. ministra trgovine in industrije, da blagovoli zastavi ves svoj mogočni vpliv v to, da se omogoči tudi obrtništvu uživati vse dobrote socialnega zavarovanja najmanj v taki meri, kakor jih uživa že leta delavstvo. V te svrhe naj se predvidi v novem obrtnem zakonu določilo, da je vsak obrtnik, ki je postal član katerekoli obrtniške zadrug, obenem postal tudi član Osrednje obrtniške zavarovalnice pri Zvezi obrtnih zadrug, ki je nosilec zavarovanja za bolezni, nezgode, onemoglost, starost in smrt. Obvezno zavarovanje obrtnikov se izvaja po pravilniku, ki ga izda minister trgovine in industrije v sporazumu z ministrom za socialno politiko in narodno zdravje, po zaslišanju Zbornice za trgovino, obrt in industrijo in pristojnih obrtniških organizacij.

Obrtništvo je prepričano, da bo tudi kraljeva vlada, ki je dala že nešteto primerov najboljšega razumevanja za težnje šibkejših slojev, v polni meri upoštevala položaj malega obrtnika in mu zavarovala eksistenco vsaj v najhujših primerih bolezni, nesreče in onemoglosti.

Resolucija je bila sprejeta z glasnim odobravanjem.

Iz naših organizacij

Gremij trgovcev v Ljubljani vabi na redni letni občni zbor Gremija trgovcev v Ljubljani, ki se bo vršil v torek, dne 11. februarja 1930, ob pol 8. uri zvečer v sejni dvorani Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, Beethovnova ulica 10, I. nadstropje.

Dnevni red:

1. Pozdrav načelnika.
2. Odobritev zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Poročilo tajnika.
4. Računski zaključek za leto 1929.
5. Poročilo preglednikov računov.
6. Odobritev proračuna za leto 1930.
7. Samostojni predlogi.

V slučaju nesklepčnosti občnega zbora se vrši eno uro kasneje, t. j. točno ob pol 9. uri v zmislu § 17 gremijskih pravil ravnotam z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ob vsakem številu navzočih.

* * *

Trgovsko dobrodelno društvo »Pomoč«, reg. pom. blagajna v Ljubljani sklicuje svoj občni zbor za petek, dne 14. t. m., ob 8. uri zvečer v zborovalnico Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, Beethovnova ul. 10, pritičje, s sledečim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsednika.
2. Odobritev zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Poročilo tajnika.
4. Računski zaključek za leto 1929.
5. Poročilo preglednikov računov.
6. Odobritev proračuna za leto 1930.
7. Čitanje društvenih pravil.
8. Slučajnosti.

* * *

Gremij trgovcev za ljubljansko okolico ima svoj redni letni občni zbor v sredo, dne 12. t. m. točno ob 9. uri predpoldne v zborovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, pritičje, desno.

Gospodarske težkoče tudi na Poljskem.

Nadaljno padanje gospodarske konjunktura na Poljskem, kljub trajni aktivnosti poljske trgovske bilance v zadnjih mesecih, naznanja pravkar izdano poročilo Poljske Gospodarske banke. Sicer je ostala obrestna mera za kratkoročna posojila v zasebnem prometu nespremenjena med 12 in 24 odstotki, a so se mogle vsled nadaljne kreditne omejitve napraviti likvidne le prav majhne vsote. Dolgoročna posojila so se sklenila samo v posameznih slučajih. Obveznosti na koncu leta so se mogle likvidirati le z največjo težkočo; s tem se dotok meničnih protestov po številu sicer ni pomnožil, pač pa po vrednosti, in je znašal v decembru 477.238 slučajev v vrednosti ca. 118 milijonov zlatov. V tej zvezi je močno padla tudi prodaja delnic na vseh poljskih borzah, ob istočasnem padcu tečajev.

Poljedelska kriza, povzročena po nizkih tržnih cenah in po trajnih prodajnih težkočah in vrhu tega poostrena še po zvišanih obveznostih na koncu leta, je imela za posledico nadaljno padanje nakupne moči dežele.

Gornješleske tovarne železa in tekstilne industrije v Lodzu niso mogle za novo produkcijsko leto dobiti nobenih znatnih naročil. Lesna industrija trpi v prvi vrsti vsled ruske konkurence in vsled lastnih visokih tržnih cen. Bistveno na boljšem sta petrolejska in premogovna produkcija; zadnja kaže vsled dumping-cen in vsled velikih tarifnih olajšav na poljskih železnih celih dvigajočo se krivuljo. Padec konjunktura se javlja tudi v mlinski, sladkorni in usnjarski industriji. V razmeroma dobrem položaju se nahajajo elektrotehniška, papirna in kemična industrija. A pri zadnji se vsled majhnih preklcov poljedelstva kaže že padec v produkciji gnojil.

Rastoča stagnacija v industriji povzroča stalno naraščanje brezposelnosti. Število brezposelnih je naraslo nad 220.000, kar je pač še prav malo proti toliko manjši Avstriji, kjer jih je 320.000, proti Nemčiji itd. Nekatere industrijske panoge, zlasti manjša podjetja v Lodzu in v okolici, so morale svoje obrate popolnoma ustaviti, dočim so tudi največja podjetja skrčila svoj obrat na tri do štiri tedenske delovne dni. Gornješleske tovarne železa in kovinarne v Kongresni Poljski morejo zaposlovati svoje delavce kvečjemu še 14 dni na mesec.

Vsled trajne gospodarske krize trpijo naravno tudi banke. Hranilne vloge so v vseh bankah močno padle. Po zadnjem izkazu od 31. dec. 1929 so znašale vloge v 28 največjih poljskih bankah 847 milijonov zlatov ali 21 milijonov manj kot ob istem roku prejšnjega leta.

Skupna trgovska bilanca preteklega leta izkazuje uvoz 5.087.930 ton v vrednosti 3112 milijonov zlatov napram izvozu v teži 21.037.919 ton v vrednosti 2813 milijonov zlatov. Pasivni saldo v znesku 299 milijonov zlatov je za 555 milijonov zlatov manjši kot v letu 1928; uvoz je bil za 249 milijonov manjši, izvoz za 306 milijonov večji. A ta manjši pasivni saldo ni čisto naraven; uvoz so na vse mogoče načine omejevali, izvoz pa pospeševali, in sicer z dumping-cenami, z žitnimi premijami, s povračili carine, transportnimi olajšavami — in z rastočim pomanjkanjem denarja.

VAŽNA SPREMENBA V JUGOSLOVANSKEM DELNIŠKEM PRAVU.

Kralj je podpisal zakon, ki razveljavlja paragraf 65 zakona o delniških družbah. Zakon je veljal prej za Srbijo in velja sedaj za vso Jugoslavijo. Omenjeni člen pravi, da sme imeti delničar brez ozira na število delnic samo 10 glasov. Država sama je pri tem trpela; imela je na primer v prejšnjem rečnoplovnem sindikatu absolutno večino, a samo 10 glasov, in so jo manjši delničarji mogli zmeraj preglasovati. Inozemskemu kapitalu ta člen seveda tudi ni bil všeč. Z razveljavljanjem paragrafa 65 bo delniškim družbam omogočen boljši razvoj ter bo pospešen dotok inozemskega kapitala. Takšnega člena kot je bil doseđanji 65., nima nobena država. Delniškim družbam je omogočeno sedaj bolj prosto delovanje.

Po svetu

Nemška državna banka je znižala obrestno mero od 6½ na 6%.

Belgijska industrija srednje in fine pločevine je pričela pogajanja o kartelizaciji. Nemška industrija se je že kartelizirala.

Argentinski pšenični pridelek za leto 1929 tenijo na 3.800.000 ton; leto prej 3.360.000 ton.

Uvoz srebra v Perzijo bo perzijska vlada prepovedala; vzrok je razvrednotenje srebra in pa težkoče, ki jih povzroča trgovini vsled majhne vrednosti srebra povzročeni visoki tečaj inozemskega zlata.

Angleška in Francoska banka imata po zadnjem izkazu sledeče zlate zaloge; prva 150 milijonov funtov, druga 42.800 milijonov frankov.

Cena rži na Ogrskem močno pada; v budimpeških skladiščih se nahaja še okoli 300.000 meterskih stotov neprodane rži; hočejo si pomagati s tem, da bodo krušne tovarne peklo več rženega kruha, oziroma da bodo moko bolj mešale.

Glede emisij ameriškega denarja v inozemstvu prihaja sedaj preklc od strani Younga, guvernerja Zveznih rezervnih bank; pravi, da je to že po pravih prepovedano.

Prisilno poravnalno postopanje na Ogrskem hočejo reformirati; na tozadevni anketi so med drugim ugotovili, da so lani pri prisilnih poravnava izgubili upniki 120 milijonov pengő. — Splošno so povdarjali potrebo, da se mora kreditna morala dvigniti.

Turška vlada se je odločila za uvedbo meterskega sistema; in sicer vsled mnogih diferenc z inozemskimi dobavitelji, ki so nastale spričo različnih mer in uteži.

Velika italijanska družba Montecatini zaznamuje v preteklem poslovnem letu zadovoljiv promet, deloma boljši kot leto prej. Dividenda bo najbrž zopet 18 odstotna.

Tubize, belgijska družba umetne svile, bo svoja podjetja temeljito preosnovala.

Novo zadržno tovarno sladkorja bodo zgradili pri Magdeburgu v Nemčiji. Stavba bo stala 5.500.000 mark.

Nemška detajlna trgovina čevljev se obrača tudi proti trgovinam tovarnarjev. Torej Bata ni osamljen.

Berza v Bratislavi je raztegnila odslej naprej svojo trgovino tudi na tekstilije.

Bethlehem Steel Corporation je imela lani 67.500.000 dolarjev čistega dobička ter je prekosila s tem vse dosedanje rekorde, tudi one med vojsko. Zasluzek je znašal 15:5 dol. za delnico.

Izvoz jajec iz Danske v preteklem letu je znašal 14.500.000 danskih kron. Delniška eksportna družba jajec je dosegla previšek 1.400.000 kron.

Izvozne premije za tekstilne stroje so določili na Poljskem. Posamezne vrste strojev so natančno določene.

Rumunska Narodna banka je imela v preteklem letu 167.800.000 lejev čistega dobička. Na eno delnico pride dividenda 480 lejev.

Na občnem zboru Nemške Narodne banke 15. t. m. bodo poleg bilance in računa dobičkov sklepali tudi o spremembi bančnega zakona.

Skupno nakupno centralo železne rude nameravajo ustanoviti angleški železni industriji. To je v zvezi z racionalizacijskim stremljenjem.

Delnice švicarske družbe Nestlé so se dvignile v zadnjem času na 390 odstotkov, in računijo s 16 odstotno dividendo (lani 12 odstotna).

Najdišča berila (beryllium) pri Köflachu. Smo pisali že o tem. Nato so prišle ostre kritike in smo brali, da iz vsega ne bo nič. Sedaj beremo zopet, da so ustanovili posebno družbo Beryllium Co. s sedežem v Gradcu, ki ji menda pripada tudi neka ameriška finančna skupina. Zgradili bodo rudarsko napravo in bodo izkoriščali rudo v vrhnem kopanju. Naprava se bo dvigala v terasah.

Avstrija bo izvažala krompir v Bolgarijo; Avstrijo si predstavljamo kot industrijsko deželo, Bolgarijo kot agrarno, in se zato gornje poročilo malo čudno sliši, je pa resnično.

Priporočajte, prosim, svojim odjemalcem priljubljene

MAGGI-jeve izdelke za juhe.

Lahka prodaja! Dober zaslužek!

Razpečuje v kraljevini Jugoslaviji Fran Ksav. Ležnik, Maribor, Cankarjeva 26

Naša industrija riža.

Zagrebski »Lloyd« priobčuje dne 6. t. m. o naši industriji riža nastopno poročilo:

Industrija riža v naši državi je nova, ker obstoja komaj eno leto in pol. Luščilnic riža imamo skupno tri: ena v Zagrebu, druga v Somboru in tretja v Kočanih v Južni Srbiji, katera je bila zgrajena z izdatno podporo vlade. Kapaciteta teh treh luščilnic je tako velika, da bi mogle oskrbeti celo državo z rižem. Žal pa ni niti carinsko, niti železniško tarifno vprašanje tako rešeno, da bi te luščilnice mogle izkoristiti svojo kapaciteto, temveč prevladuje na trgu še vedno italijanska industrija riža.

Domače luščilnice pokrivajo komaj eno četrtino domačega konzuma. Ves drug riž prihaja iz Italije. Dasi so se naše luščilnice riža veliko trudile, da se vprašanje carine in železniške tarife reši v interesu domače podjetnosti, so bila vendar vsa prizadevanja zaman. Da bi mogle domače luščilnice zapevati, bi se morala carina na sirov riž do cela ukiniti ali vsaj znatno znižati, a kar je najvažnejše, priznati bi se morala za prevoz domačega riža cenejša voznina.

Poizkus rešitve nemške avtomobilne industrije.

Razvoj gospodarskih razmer v Nemčiji ni prizanesel tudi nemški avtomobilni industriji. Tudi inozemska konkurenca je postala precej močnejša tako, da vidimo danes na podlagi zanesljivih podatkov, da se polovica nemškega trga odskrbnjuje z inozemskimi osebnimi avtomobili. Potem ko racionalizacija ne more iti do neskončnosti in je popolno izkoriščanje delavnosti nemogoče, se hoče pomagati avtomobilni industriji s sredstvi trgovske politike. Ker pa je sedanja nemška vlada nenaklonjena povišanju industrijskih carin, se skuša najti izhod s tem, da se uvedejo kontingenti.

Državna zveza nemške avtomobilne industrije je izrazila že svoje namere v tem oziru in je že vodila predpogajanja z evropskimi sosednimi državami. Ta zveza je tudi mišljenja, da je bilo napačno, ker se je carina znižala pri avtomobilih od 250 do 75 mark za 100 kg. Radi tega so bila inozemski konkurenci odprta vrata na stežaj in to tembolj, ker je Nemčija edina avtomobile proizvajajoča država, ki ima izjemno nizke carine. Avtomobilne carine drugih držav so v najugodnejšem slučaju dvakrat, sicer pa štirikrat, večje kot pa nemške carine. — Izvoz nemške avtomobilne industrije je padel od 45% celokupne produkcije pred svetovno vojno na 5%. H tem 5% pa so še vračunana naročila na račun reparacij.

Ker ne morejo Nemci obstoječih trgovskih pogodb odpovedati samo radi avtomobilne industrije, so morali poizkusiti novo pot, ki naj bi zagotovila nemški industriji prednost na domačem nemškem trgu. Radi tega hočejo, kot rečeno, poizkusiti z uvedbo kontingentov za sosedne države. Povečanje carine pa ne pride v poštev. Kajti to ne bi radi klavzule o največji pogodnosti nič koristilo, na drugi strani pa tudi to odklanja sama državna zveza avtomobilne industrije, ker bi to povzročilo podražitev cen. Primer nemške industrije tovornih avtomobilov kaže, da so cene vključno carini povprečno 25 do 40% nižje, kakor v Ameriki. Nemčija namerava sedaj uvesti za vsako državo gotov kontingent za avtomobile in avtomobilne dele po carini 75 mark, preko kontingenta uvožene množine avtomobilov pa se bodo carinile po zvišanji avtonomni carinski postavki 300 mark, ki bi odgovarjala približno sedanji francoski, italijanski in avstrijski carini. Največji kontingent pride radi klavzule o največji pogodnosti za vse države torej tudi za Združene države v poštev. Zdi se, da bo Amerika svoj kontingent popolnoma izkoristila, za druge države pa to ni sigurno.

Kako daleč so uspela pogajanja z dru-

Do sedaj so položaj glede vozarine izrabljali Italijani, ker uživajo na naših železnicah 20% popust na vozarini, katera naša domače luščilnice niso imele. Šele v zadnjem času je uspelo tudi domačim sušilnicam, da so dobile 20% popust.

V novejši dobi se grade v naši državi še dvoje luščilnic, ena na Sušaku, a druga v Ljubljani. Posestniki so pristni Italijani. Na Sušaku je posestnica »Riseria italiana — Milano«, a v Ljubljani »Michele« iz Trsta. Z osnovanjem teh novih luščilnic bo nastala med domačimi luščilnicami ostra konkurenca. Nikakega dvoma ni, da imamo sedaj preveč luščilnic v naši državi in da bo morala ena ali druga prenehati z obratovanjem.

Konzum riža je v naši državi odvisen v glavnem od žetve in se vsakoletna potreščina menjuje. Bila so leta, v katerih je konzum znašal 1800 vagonov, v l. 1928. pa je znašal celo 3200 vagonov. To je bilo ono leto z veliko sušo, ko žito ni uspelo in je bilo malo zelenjave ter se je vsled tega riž kot glavno nadomestilo zelenjave veliko konzumiral. Letina 1929. je bila ugodna in plodna v naših krajih, pa se je vsled tega tudi konzum riža naglo znižal.

gimi državami, se ni znano. Gotovo pa je to, da se nemška avtomobilna industrija resno pogaja že dolgo časa z industrijami drugih evropskih držav. Razmere avtomobilne industrije v drugih evropskih državah tudi nikakor niso rožnate. Pobuda za kakršnekoli mere v svrhu sporazuma evropskih avtomobilnih industrij je že pred dvema letoma izšla iz krogov italijanske industrije, isto idejo je potem osvojila Belgija. Tako vidimo, da ni uvedba kontingentov nikaka izključno nemška ideja, odnosno misel zveze nemške avtomobilne industrije. V glavnem gre vendar za to, da se borba usmeri proti preplavljenju evropskega trga z ameriškimi avtomobili.

Zveza avtomobilne industrije cení kontingent za enkrat na 25 do 30 tisoč ton. Tuje države se trudijo, da si zasigurajo kontingente, ki presegajo zadnji letni uvoz, ker pa računajo, da bi se dalo v bodoče prodati več avtomobilov v Nemčiji, kakor do sedaj. Proti montažnim delavnicam in njihovemu delu ne more omenjena zveza za enkrat nič izdatnega ukreniti. Trenutno uporablja na primer Fordova tvornica v Nemčiji sicer razmeroma malo nemških strojnih delov, ker jih more še vedno ceneje uvažati preko morja. Vendar pa je, kakor meni zveza, računati s tem, da bodo po uvedbi kontingentov tvornice upotrebljavale več nemških delov v pri montaži. Če je torej stvar taka, potem nima zveza nobenega povoda, da bi proti temu nastopila. Čudno pri vseh teh načrtih je, da jih niso dosegali še povedali javnosti. Državni gospodarski svet in velik krog državnih poslancev je bil o teh stvareh že poučen. Državni gospodarski svet je dal predlog s priporočilom že decembra Državnemu svetu, kjer so se vsi, razen zastopnika Pruske, zavzeli za predlog zveze avtomobilne industrije. Tudi pri državni zvezi nemške industrije je našel sistem kontingentov podporo.

Za katero dobo naj se uvede ta sistem, še ni bilo povedano. Osebné želje in cenitve se glase na 5 let. Trgovsko politični odsek državnega zbora je bil po večini za sprejetje predlogov. Vlada sama pa je želela, da se ta stvar v plenumu razpravlja šele nekoliko pozneje.

Nemška javnost, ki je zelo interesirana v tem vprašanju, je nekoliko nezadovoljna, da se je ni poprej nič informiralo o teh načrtih, tudi se ne ve, kakšen bo gospodarski razvoj v nadaljnjih petih letih. Medtem so se pa v ameriškem časopisju pojavili ostrí glasovi proti nameravani uvedbi kontingentov. Radi tega je docela mogoče, da se bo poizkus kontingentov radi odpora Amerikancev izjalovil.

Pomudbe pouprasevanja

Za poglobitev direktnih trgovinskih stikov z Barcelono. Znana tvrdka Ivan Kruzic Turina je ustanovila pod naslovom »Compania Hispano-Yugoslava S. A.« v Barceloni, Passo Calon 24, posebno pomorsko agencijo, ki ima svoje filijale v Zagrebu, Madridu, Tarragoni, Valenciji, Alicante, Almeriji, Malagi, Cadizu, Sevilli, nadalje zastopništva v Beogradu, Sušaku, Šibeniku, Splitu in Dubrovniku. Podjetje ima namen omejiti in odpraviti inozemski upliv in posredništvo ter eliminirati previšnji in škodljivi tranzit preko inozemskih držav.

Pospesjevanje tujkega prometa. — Na uvodnem mestu zadnje številke smo priobčili zanimivo strokovno razpravo o pospeševanju tujkega prometa. Avtor razprave je bankski svetnik g. dr. R. Ratej, čegar ime je po pomoti pri priobčitvi izostalo.

Kvalitetna znamka



Zahtevajte povsod!

Drage ruske ladjedelnice.

V uradnem, konzularnem, poročilu holandski vladi o položaju ruske ladjedelne industrije se poroča, da je kontrolna komisija Sovjetov pred nekaj tedni preiskovala produkcijsko sposobnost »južne ladjedelnice«. Pri tej preiskavi je komisija ugotovila, da ni samo program gradnje preveč počasen, kar je že samo na sebi dolgo znano, ampak da stroški daleko presegajo postavke, ki jih je vlada v to svrhu določila. Imenovana ladjedelnica je dobavila tekom 4 let samo 2 ladje in to parnik »Frunze«, ki je določena za eksport lesa in ki je stal 150% več kakor je bilo proračunano, ter ladjo z imenom »Embanef«, ki je določena za prevoz petroleja, in ki je stala 8 milijonov rubljev namesto predvidenih 3 milijonov. Parnik Frunze je bil zgrajen v 46 mesecih, drugi imenovani parnik pa v 44 mesecih. Ker je napačna uprava posameznih ladjedelnic povzročila državi ogromne finančne žrtve, se vladni krogi resno bavijo z mislijo, da bi združili vse ladjedelnice Sovjetske Rusije v centralni trust.

Med tem časom so pa Rusi, v želji, da dovršijo že pred leti sklenjeni program o gradbi ladij, naročili večje število ladij v inozemstvu. Sedem večjih potniških in tovornih parnikov je bilo naročenih v ladjedelnicah Klawitter in Schichau na Gdanskem. Nadalje so se začeli Sovjeti pogajati s finskimi ladjedelnicami glede gradbe 120 manjših vlačilcev in tovornih ladij. Cena za to je bila že določena, ter znaša približno 200 milijonov finskih mark. Zdi se, da se štiri največje finske ladjedelnice za to naročilo resno zanimajo. Iz uradnega poročila pa razvidimo, da se še ni mogel doseči med obema strankama v tem oziru sporazum in to pred vsem radi kreditov, ki jih ruske oblasti zahtevajo.

Čitajte in razširjajte

»TRGOVSKI LIST«.

Ljubljanska borza

Tečaj 7. februarja 1930.	Povpr. ševanje Din	Ponudbe Din
DRVIZH:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22 79
Berlin 1 M	—	13 56
Bruselj 1 belga	—	7 9102
Budimpešta 1 pengő	—	9 9261
Curij 100 fr.	—	1095 90
Dunaj 1 šiling	7-9768	8 0068
London 1 funt	—	276 19
Newyork 1 dolar	—	56 65
Pariz 100 fr.	—	222 63
Praga 100 kron	167-60	168 40
Trst 100 lir	296-15	298-15

D OBRO BANCNO LETO V BELGIJI.

Iz poslovnega poročila Societé Générale de Belgique za leto 1929 se more razvideti izredni razvoj te vodilne belgijske banke. Lastna glavnica je dosegla krasno vsoto 2038 milijonov frankov. Sestavljena je iz 1000 milijonov frankov delniške glavnice, 750 mil. frankov rezerv in 280 mil. frankov nerazpoložljivih posebnih rezerv. Depoziti so navedeni s 13.731 milijoni, tekoči računi s ca. 4 milijardami frankov. Pri Narodni banki in pri poštne čekovnem uradu je naloženih 338 milijonov, efekti so izkazani s 1180 milijoni, kratkoročni krediti s 1446 milijoni, debitorji z 2015 milijoni, druge finančne udeležbe z 282 milijoni. Bilančna vsota je dosegla 23 milijard frankov. Na dividendah bodo izplačali 144 milijonov frankov ali 480 frankov bruto na delnico. Efekti so navedeni vsi v njih nominalni vrednosti.

ZUNANJA TRGOVINA SVICE.

Uvoz Švice v preteklem letu je znašal 2783-8 mil. frankov, za 39-1 mil. fr. več kot v letu 1928; izvoz 2104-4 mil. frankov, za 30 milijonov frankov manj kot v letu 1928. Torej se bilanca ni dosti spremenila. Majhni dvig je posledica nekoliko večjega uvoza. Pasivnost vse trgovske bilance je narasla od 610-3 mil. frankov v letu 1928 na 679-4 milijonov v letu 1929.



Edino pravi in zanesljivi!

Dobava prodaja

Licitacija tobačnih zalog se vrši dne 14. februarja 1930 in se morajo ponudbe za zaloge v Dravski banovini vložiti do tega dne do 11. ure pri Monopolskem inspektoratu v Zagrebu. Pogoji se dobe tudi pri Glavnem skladišču tobačnih izdelkov v Ljubljani za ceno 10 Din in se pošiljajo na pismeno naročbo tudi po pošti.

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 11. februarja t. l. ponudbe glede dobave 6175 komadov hrastovih pragov. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku). — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 13. februarja t. l. ponudbe glede dobave 8 komadov jeklenih drogov. — Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 14. februarja t. l. ponudbe glede dobave 25 drž. zastav. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za AOI v Ljubljani).

Zgradba skladišča v Karlovcu. Pri Inženjerskem oddelku Savske divizijske oblasti v Zagrebu se bo vršila dne 26. februarja t. l. ofertalna licitacija glede oddaje zgradbe skladišča za reflektorske naprave v Karlovcu. (Predmetni oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, načrti in pogoji pa pri omenjenem oddelku).

Oddaja zakupa restavracije na postaji Čakovce se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 27. februarja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI, natančnejša pojasnila in pogoji pa pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani).

Dobave. Splošni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 12. februarja t. l. ponudbe glede dobave 450 kg matič; do 15. februarja t. l. pa glede dobave zlozljivih nosilnic za bolničke. — Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 14. februarja t. l. ponudbe glede dobave 6878 komadov lesenih klinov. — Prometno-komercialni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 15. februarja t. l. ponudbe glede dobave 10 zvitkov žične vrvi; do 22. februarja t. l. pa glede dobave 1000 komadov šob za helioforske svetiljke in 600 komadov mrežic za helioforske svetiljke. (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih). — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 13. februarja t. l. ponudbe glede dobave auto-platina in dežnih plaščev; do 20. februarja t. l. pa glede dobave 300 kg petroleja; 60 kg terpentina, 30 kg laka in 50 kg špirita. — Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 17. februarja t. l. ponudbe glede dobave blok-signalnega materiala. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 19. februarja t. l. ponudbe glede dobave 1000 kg masti za jeklene vrvi. (Predmetni oglasi

z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled). — Dne 21. februarja t. l. se bo vršila pri ekonomskem oddelku Ministrstva vojske in mornarice v Beogradu ustmena licitacija glede dobave 350 komadov malih vagonskih plaht. (Pogoji so na vpogled pri omenjenem oddelku).

Tržna poročila

ZITNI TRGI.

Iz Novega Sada poročajo, da je še veliko jugoslovanske koruze neprodane. Pasivni okraji kažejo za koruzo malo zanimanja. Zato mislijo v nekaterih strokovnih krogih, da tudi prehod številnih gospodarstev h krmljenju prašičev in s tem večja poraba koruze ne bo bila bistveno vplivala na oblikovanje cen koruze. Koruzna trgovina je sedaj v znamenju zelo nizkih cen. Južna Amerika ponuja koruzo po tako nizkih cenah, da celo do skrajnosti znižane jugoslovanske cene ne odgovarjajo. Tudi pšenica se ne drži več tako dobro kot prej. Poslabšanje cen se je pričelo v Ameriki in v Zahodni Evropi. Potreba uvoznih držav je prav majhna. V Ameriki so zaloge prav velike. Vse to poročajo iz Novega Sada.

Sprememba na trgu cina? Pred 14 dnevi je padla londonska notacija cina na 170 angleških funtov, kar je najnižje stanje od oktobra 1922 dalje. V zadnjem času se je pa nekaj preokrenilo in so začele cene zopet rasti. Ta sprememba je posledica izjav predsednika Anglo-Oriental Corporation, da je omejitev cinov produkcije v Malajskih državah tik pred splošno vpeljavo. A merodajni krogi opozarjajo na dejstvo, da se je predsednik imenovane skupine že večkrat iz-

razil o tržnem položaju preveč optimistično in da se njegove napovedi niso obistinile. Svoj čas smo pisali o nekem mednarodnem kartelu cina, ki pa ni vseboval največjih producentov in ki se torej na svetovnem trgu ni mogel uveljaviti.

Tržne cene v Ljubljani dne 1. februarja 1930. Govedina: V mesnicah po mestu: I. vrste 22 Din, II. 20. Na trgu: 1 kg govejega mesa I. 18—20 Din, II. 16—18, III. 12—16, jezika 17—20, vampov 8—10, pljuč 6—8, jeter 15—20, ledic 18—24, možganov 20—25, loja 5 do 12. Telefina: 1 kg telečjega mesa I. 24 do 25 Din, II. 20—22, jeter 25—30, pljuč 20—22. Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. 25 Din, II. 22—24, pljuč 10, jeter 15 do 20, ledic 25—30, glave 8—10, parkljev 6, slanine trebušne 20, slanine ribe in sala 25, slanine domačih prašičev 22 do 23, mešane 22—23, na debelo 24, masti 28, šunke (gnjati) 30, prekajenega mesa I. 30, II. 25—28, parkljev 8 do 10, glave 10—12, jezika 30. Drobni- ca: 1 kg kostrunovega 14—15 Din, jag-njetine 18—20, kozličevine 23. Konjsko meso: 1 kg mesa I. 8 Din, II. 6. Klo- base: 1 kg krakovskih 40 Din, debre- cinskih 40, hrenovk 30—32, safalad 28 do 32, posebnih 32, tlačenk 20, svežih kranjskih 35, pol prekajenih kranjskih 32—35, suhih kranjskih 50, prekajene slanine 28. Perutnina: Piščanec majhen 20 Din, kokoš 30—45, petelin 25—35, raca 25—30, pitana gos 90, domači zajec manjši 8—10, večji 12—20. Divjačina: divji zajec 45—60 Din. — Ribe: 1 kg karpa 25—30 Din, ščuke 35—40, postrvi živih 80, mrtvih 60, klina 20, mreže 15 do 20, pečenke 10. Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 250—3 Din, 1 kg su- rovega masla 36—40, čajnega masla 44 do 56, masla 40—44, sirčka 8—10, eno jajce 1. Pijače: 1 liter starega vina 16 do 22 Din, novega 14—18, 1 čaša piva 3—350, vrček 450—5, steklenica 550

do 6. Kruh: 1 kg belega 5 Din, črnega 450, rženega 450. Sadje: 1 kg luksu- snih jabolok 7—8 Din, jabolok I. 6, II. 5, III. 3—4, ena oranža 1—3, limona 075 do 1, 1 kg rožičev 8, fig 10, dateljnov 24—40, kostanja maroni 10, orehov 10 do 12, luščenih orehov 34—36, suhih če- špelj 10, suhih hrušk 6—8. Špecerijsko blago: 1 kg kave Portoriko 72—76 Din, Santos 46—48, Rio 32—40, pražene I. 90—100, II. 70—80, III. 56—60, 1 kg kristalnega belega sladkorja 13, v koc- kah 14, kavne primesi 18, riža I. 10, II. 8, 1 liter namiznega olja 18, jedilnega olja 17, vinskega kisla 450, navadnega kisa 250, 1 kg šoli, debele 250, mlete 275, celega popra 70, mletega popra 72, paprike III. vrste 32, sladke paprike, po kakovosti 46, 1 liter petroleja 750, 1 kg testenin I. 10, II. 9, pralnega huga 375, čaja 80. Mlevski izdelki: 1 kg moke št. 0 na debelo 415—425 Din, na drobno 425—450, št. 2 na debelo 360—390, na drobno 375, št. 4 na debelo 325—340, na drobno 350, št. 6 1 kg 275, kaše 5—6, ješprenja 6, ješprenjčka 10—12, otrobov 175—2, koruzne moke 4, zdroba 450—5, pšeničnega zdroba 5—6, ajdove moke I. 6—8, II. 6, ržene moke 450. — Žito: 1 q pšenice 260—265 Din, rži 230—235, ječmena 220—235, ovsna 200—240, koru- ze 185—195, ajde 210—230, fižola ribni- čana 420, prepeličarja 480, 1 kg graha 8—10, leče 10. Kurivo: 50 kg premoga 30 Din, 1 tona 450, m³ trdih drv 175, mehkih 90. Krma: 1 q sladkega sena 125, polsladkega 90—100, kislega 75, slame 50—75 Din. Zelenjava in gobe: 1 kg endivije 10—12, motovilca 10—12, ra- diča 9—10, poznega zelja 1, rdečega zel- ja 2—4, kislega zelja 350, ohrovt 1—2, karfiol 8—10, kolerab podzemljic 1, špinace 10—12, čebule 2—3, česna 10 do 12, krompirja 1—125, repe —25 do —50, kisle repe 250—3—, korenja 2 do 4, peteršilja 3—4, zelenjave za juho 3—4 Din.

Brzjavni: Krispercoloniale Ljubljana

Telefon štev. 2263

ANT. KRISPER COLONIALE

Lastnik: Josip Verlič

Velstrgovina kolonijalne

robe - Velepražarna

kave - Milni za dišave

Točna poštežba

Zaloga špirita, raznega

žganja in konjaka -

Mineralne vode ..

Ceniki na razpolago

LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 33

Ustanovljeno leta 1840

KUVERTA

DRUŽBA z o. z.

Tvornica kuvert in konfekcija papirja
LJUBLJANA

Vožarski pot 1 Karlovska c. 2

VINO CET

tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz pristinega vina.

Tehnično in higijenično
najmoderneje ureje-
na kisarna v Ju-
goslaviji.

Pisarna:

Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadst.

Zahtevajte ponudbo!



— IZDELUJE SOLIDNO —

KLIŠEJE

VSEH VRST PO FOTOGRAFIJAH

ALI RISBAH V ENI ALI VEČ BARVAH

— KONKURENČNE CENE —

KLIŠARNA ST. DEU LJUBLJANA

DALMATINOVA ULICA 57. 13

- KNJIGOVEZNICA - K. T. D.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

II. NADSTR. NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH:

SALDA-KONTE

STRACE

JOURNALE

SOLSKE

ZVEZKE-MAPE

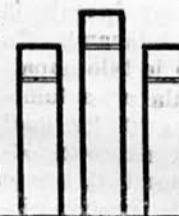
ODJEMALNE

KNJIŽICE

RISALNE

BLOKE

L. T. D.



VELETRGOVINA
kolonijalne in špecerijske robe

IVAN JELAČIN

LJUBLJANA

Zaloga sveže pra-
žene kave, mletih
čičav in rudniške
vode.



Točna in solidna
poštežba!

Zahtevajte cenik!

Račune, memorandume, cenke,
naročilnice v blokih s poljubnim
številom listov, kuverte, etikete in
vse druge komercialne tiskovine
dobavlja hitro po zmernih cenah



TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, Gregorčičeva ulica 23

TELEFON 2552 — Za večja naročila zahtevajte proračun!

Akumulatorska naprava

je ugodno na
prodaj. Naslov
v upravi Trgov-
skega lista v
Ljubljani, Gre-
gorčičeva ul. 23